6. Динамічне програмування (Dynamic Programming)

Динамічне програмування — метод розв'язання задачі шляхом її розбиття на декілька однакових підзадач, рекурентно пов'язаних між собою.

Динамічне програмування - це як метод математичної оптимізації, так і метод комп'ютерного програмування.

Динамічне програмування знайшло застосування у численних галузях - від аерокосмічної інженерії до економіки. Слово динамічне було обране Беллманом, тому що звучало більш переконливо і краще підходило для передачі того факту, що проблема оптимального управління, яку він розв'язував цим методом, має аспект залежності від часу.

Слово програмування в цьому словосполученні в дійсності до «традиційного» програмування (написання тексту програм) майже ніякого відношення не має.

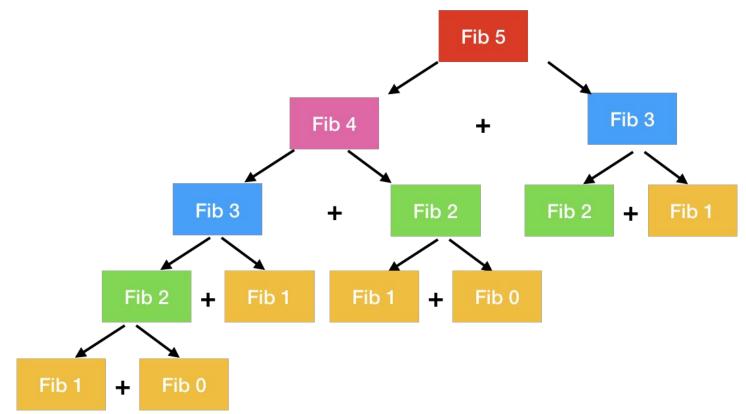
Словосполучення "Динамічне програмування" схоже на "лінійне програмування" та "математичне програмування", які фактично є синонімами для математичної оптимізації. Тут воно означає оптимальну послідовність дій, оптимальну програму для отримання розв'язку задачі. Наприклад, певний розклад подій на виставці чи в театрі теж називають програмою. Програма в даному випадку розуміється як запланована послідовність подій.

Динамічне програмування на практиці:

- "Розумний перебір"
- "Розбиття на підзадачі" + "Перевикористання їх рішень"
- ...

Послідовність Фібоначчі:

$$F(n)=F(n-1) + F(n-2); F(1)=1; F(0)=0;$$

Наївна реалізація:

```
def naive_fibonacci(n):
    if n == 0 or n == 1:
        result = n
    else:
        result = naive_fibonacci(n-1) + naive_fibonacci(n-2)
    return result
```

Складність наївної реалізації - Експоненційна

$$T(n) = T(n-1)+T(n-2)+C$$

$$T(n-1)+T(n-2)+C >= 2T(n-2) \sim 2^{(n/2)}$$

Число	Час виконання
F(5)	2.4 нс
F(35)	5.04 c
F(40)	Over 9000

Мемоізація

```
memory = \{\}
def memoized fibonacci(n):
    if n in memory:
        return memory[n]
    if n == 0 or n == 1:
        result = n
    else:
        result = memoized_fibonacci(n-1) + memoized_fibonacci(n-2)
    memory[n] = result
    return result
```

Складність реалізації з мемоізацією - Лінійна

memory[n] $\sim$ O(1)

Кількість викликів fib(n) = n, кожен з яких ~ O(1)

Число	Час виконання
F(5)	2.15 нс
F(35)	17.8 нс
F(40)	19.3 нс

Динамічне програмування на практиці:

- "Розумний перебір"
- "Розбиття на підзадачі" + "Перевикористання їх рішень"
- "Рекурсія" + "Мемоізація"

Час вирішення задачі = кількість підзадач * час вирішення підзадачі

Підхід "знизу вгору" ("Bottom-up")

```
def bottom up fibonacci(n):
    memory = \{\}
    for k in range(n+1):
        if k == 0 or k == 1:
            result = k
        else:
            result = memory[k-1] + memory[k-2]
        memory[k] = result
    return memory[n]
```

Підхід "знизу вгору" ("Bottom-up")

- Виконує точно ті ж операції, що і рекурсивний підхід
- Рекурсивний підхід завжди можна переписати як Bottom-up, і навпаки
- Виконує топологічне сортування підзадач
- Легше оцінити складність

Підхід "знизу вгору" ("Bottom-up") з оптимізацією пам'яті

```
def bottom_up_fibonacci_constant_space(n):
    k_minus_1, k_minus_2 = 1, 0
    for k in range(2, n+1):
        result = k_minus_1 + k_minus_2
        k_minus_1, k_minus_2 = result, k_minus_1
return result
```

Динамічне програмування у 5 кроків

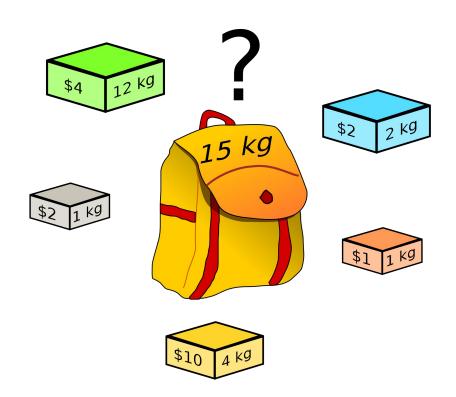
- 1. Визначити підзадачі та порахувати їх кількість
- 2. "Вгадати" частину рішення
- 3. Пов'язати розв'язки підзадач (наприклад, через рекурсію)
- 4. Побудувати алгоритм
  - а. Рекурсія + мемоізація
  - b. Bottom-up
- 5. Вирішити оригінальну задачу

Динамічне програмування у 5 кроків для послідовності Фібоначчі

Визначити підзадачі та порахувати їх кількість	F(k) for k=0,,n-1		
"Вгадати" частину рішення	-		
Пов'язати розв'язки підзадач (наприклад, через рекурсію)	F(k) = F(k-1) + F(k-2)		
Побудувати алгоритм а. Рекурсія + мемоізація b. Bottom-up	k=0,,n		
Вирішити оригінальну задачу	F(n)		

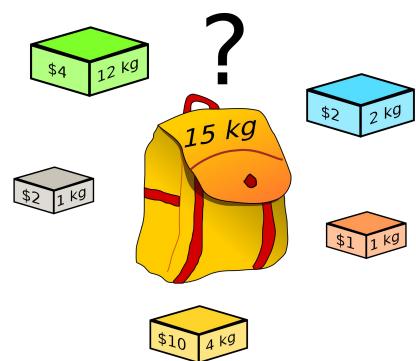
Задача пакування рюкзака (Knapsack problem)

Задача пакування рюкзака задача комбінаторної оптимізації: для заданої множини предметів, кожен з яких має вагу і цінність, визначити яку кількість кожного з предметів слід взяти, так, щоб сумарна вага не перевищувала задану, а сумарна цінність була максимальною.

Бінарна задача пакування рюкзака (0-1 Knapsack problem)

Бінарна задача пакування рюкзака — для заданої множини предметів, кожен з яких має вагу і цінність, визначити які з предметів слід взяти (0 - не взяти, 1 - взяти), так, щоб сумарна вага не перевищувала задану, а сумарна цінність була максимальною.

Формулювання

w(i) - вага (weight) i-го предмета.

v(i) - цінність (value) і-го предмета.

W - максимальна вага, яку вміщає рюкзак.

Потрібно максимізувати суму v(i) для предметів, які беруться, за умови, що сума їх w(i) <= W.

Динамічне програмування у 5 кроків для задачі пакування рюкзака

Визначити підзадачі та порахувати їх кількість	Knapsack(i, X) for i=1,,n; X=0,,W - залишок ваги; кількість підзадач: O(n*W)			
"Вгадати" частину рішення	Брати предмет і, чи ні			
Пов'язати розв'язки підзадач (наприклад, через рекурсію)	Knapsack(i, X) = max(Knapsack(i-1, X), Knapsack(i-1, X-w(i)) + v(i))			
Побудувати алгоритм а. Рекурсія + мемоізація b. Bottom-up	i=0,,n; X <= W			
Вирішити оригінальну задачу	Knapsack(n, W)			

Let W = 10 and

i	1	2	3	4
$\overline{v_i}$	10	40	30	50
w_i	5	4	6	3

V[i,w]											
i = 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	10	10	10	10	10	10
2	0	0	0	0	40	40	40	40	40	50	50
3	0	0	0	0	40	40	40	40	40	50	70
4	0			50							come with

Knapsack(i, X) = max(Knapsack(i-1, X), Knapsack(i-1, X-w(i)) + v(i))

Підхід "знизу вгору" ("Bottom-up")

```
def knapsack(weights, values, total weight):
    memory = \{(0, w): 0 \text{ for } w \text{ in range(total weight } + 1)\}
    for i in range(1, len(weights)):
        for x in range(0, total_weight+1):
            if weights[i] > x:
                value = memory[(i-1, x)]
            else:
                value = max(memory[(i-1, x)], memory[(i-1, x-weights[i])] + values[i])
            memory[(i, x)] = value
    return memory[len(weights) - 1, total weight]
```

Шлях до оптимального рішення. Parent pointers

```
def knapsack with parent pointers (weights, values, total weight):
    parent pointers = {}
    memory = \{(0, w): 0 \text{ for } w \text{ in range}(\text{total weight} + 1)\}
    for i in range(1, len(weights)):
        for x in range(0, total weight+1):
            if (weights[i] > x) or (memory[(i-1, x)] > memory[(i-1, x-weights[i])] + values[i]):
                value = memory[(i-1, x)]
                parent pointers[(i, x)] = False
            else:
                value = memory[(i-1, x-weights[i])] + values[i]
                 parent pointers[(i, x)] = True
            memory[(i, x)] = value
    x = total weight
    included items = []
    for i in reversed(range(1, len(weights))):
        if parent pointers[(i, x)]:
            included items.append(i)
            x -= weights[i]
    return memory[len(weights) - 1, total weight], included items
```

Algorithms that use dynamic programming [edit]

This section does not cite any sources. Please help improve this section by adding citations to reliable sources.

Unsourced material may be challenged and removed.

Find sources: "Dynamic programming" – news · newspapers · books · scholar · JSTOR (May 2013) (Learn how and when to remove this template message)

- Recurrent solutions to lattice models for protein-DNA binding
- Backward induction as a solution method for finite-horizon discrete-time dynamic optimization problems
- Method of undetermined coefficients can be used to solve the Bellman equation in infinite-horizon, discrete-time, discounted, time-invariant dynamic optimization problems
- Many string algorithms including longest common subsequence, longest increasing subsequence, longest common substring, Levenshtein distance (edit distance)
- Many algorithmic problems on graphs can be solved efficiently for graphs of bounded treewidth or bounded clique-width by using dynamic programming on a tree
  decomposition of the graph.
- The Cocke-Younger-Kasami (CYK) algorithm which determines whether and how a given string can be generated by a given context-free grammar
- · Knuth's word wrapping algorithm that minimizes raggedness when word wrapping text
- The use of transposition tables and refutation tables in computer chess
- The Viterbi algorithm (used for hidden Markov models, and particularly in part of speech tagging)
- The Earley algorithm (a type of chart parser)
- The Needleman-Wunsch algorithm and other algorithms used in bioinformatics, including sequence alignment, structural alignment, RNA structure prediction
- · Floyd's all-pairs shortest path algorithm
- Optimizing the order for chain matrix multiplication
- · Pseudo-polynomial time algorithms for the subset sum, knapsack and partition problems
- The dynamic time warping algorithm for computing the global distance between two time series
- The Selinger (a.k.a. System R) algorithm for relational database query optimization
- De Boor algorithm for evaluating B-spline curves
- Duckworth-Lewis method for resolving the problem when games of cricket are interrupted
- The value iteration method for solving Markov decision processes
- Some graphic image edge following selection methods such as the "magnet" selection tool in Photoshop

Корисні посилання

- 1) https://ocw.mit.edu/courses/electrical-engineering-and-computer-science/6-00
  6-introduction-to-algorithms-fall-2011/lecture-videos/lecture-19-dynamic-programming-i-fibonacci-shortest-paths/ 4 лекції починаючи з цієї
- 2) https://www.youtube.com/watch?v=P8Xa2BitN3I
- 3) http://www.es.ele.tue.nl/education/5MC10/Solutions/knapsack.pdf